

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 1P/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420200416
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Miškovčík
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8420200416.3

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého G. bytom u matky, zastúpeného procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku, dieťa rodičov: matky I. v zast.: JUDr. Andrej Pataky, advokát so sídlom Hlavné námestie 2, 060 01 Kežmarok, na návrh otca na zmenu výchovného prostredia maloletého, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

Nariaduje toto neodkladné opatrenie:

I. Na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej je otec X. o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým G. každý párny týždeň v roku počas víkendu v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že matka je p o v i n n á v stanovenom čase a v mieste svojho bydliska maloletého riadne pripraveného odovzdať otcovi a otec je p o v i n n ý po skončení realizácie styku v stanovenom čase a v mieste bydliska matky matke maloletého vrátiť.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.03.2020 sa otec cestou svojho právneho zástupcu domáha vydania rozhodnutia, ktorým by súd zmenil rozsudok Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 3P/164/2017 zo dňa 16.01.2018 vo výrokoch II. až IV. týkajúcich sa zverenia maloletého G., a to tak, že by maloletého G. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov pričom matka maloletého by zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletého vždy od nedele v nepárnom týždni kalendárneho roka od 17.00 hod. do nasledujúcej nedele v párnom týždni kalendárneho roka do 17.00 hod. a otec maloletého by zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloletého od nedele v párnom týždni kalendárneho roka od 17.00 hod. do nasledujúcej nedele v nepárnom týždni kalendárneho roka do 17.00 hod. s tým, že k odovzdávaniu a preberaniu maloletého dieťaťa bude prichádzať vždy v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého aktuálne bude končiť zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Svoj návrh otec odôvodnil tvrdeniami, že od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému došlo k takým zmenám pomerov, ktoré v celom rozsahu odôvodňujú zmenu výchovného prostredia pre maloletého. Maloletý G. bol pri rozvode manželstva zverený do osobnej starostlivosti matky, nakoľko v čase rozhodovania maloletý ešte nedovršil 4 roky a matka maloletého aj napriek rozvodu naďalej žila v jednej domácnosti spolu s otcom. Problémy však nastali ihneď po rozvode manželstva, aj napriek tomu, že otec býval v jednej domácnosti s matkou, všetky náklady spojené s bývaním hradil výlučne len otec a rovnako matke uhrádzal aj výživné na maloletého. Matka však otcovi bránila v styku s maloletým, otec sa k maloletému nemohol priblížiť, nemohol ho brávať na prechádzky alebo výlety, nakoľko bol z toho vždy problém. Podľa vyjadrenia otca je maloletý G. zo strany matky často okrikovaný a dostáva príliš veľa pohlavkov. Nakoľko sa matka spolu s maloletým odsťahovali zo spoločnej domácnosti do bytu v tej istej obci, otec nemá možnosť stretávať sa s maloletým. Keďže bude mať maloletý G. 6 rokov a otec má záujem o starostlivosť o maloletého, je toho názoru, že ide o dôvodnú zmenu výchovného prostredia na striedavú starostlivosť. Maloletý G. má podľa vyjadrenia otca právo na zachovanie vzťahu k oboj rodičom.

2. Uznesením Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 1P/39/2020 - 14 zo dňa 14.05.2020 súd ustanovil maloletému G. na zastupovanie procesného opatrovníka, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku.

3. Dňa 26.05.2020 sa na Okresnom súde Kežmarok konalo neformálne stretnutie, v rámci ktorého otec maloletého zotrval na podanom návrhu, nakoľko od 14.02.2020, kedy sa matka spolu s maloletým odsťahovali zo spoločnej domácnosti, mu matka umožňuje stretávať sa s maloletým výlučne len v jej prítomnosti a za vykonanie protislužby vo forme práce (pozn. otec uviedol, že sa jedná o opravy alebo napr. úpravu pivnice). Otec je toho názoru, že zo strany matky je maloletý G. prostriedkom vydierania a nátlaku na otca, aby ten splnil to, čo od neho matka požaduje, čo otec považuje za neprijateľné. Otec maloletého rovnako uviedol aj to, že má zabezpečené materiálne prostriedky na výchovu maloletého a rovnako má k maloletému aj vzťah. Matka s podaným návrhom nesúhlasila, pričom uviedla, že chce, aby sa otec s maloletým stretával, avšak nesúhlasí s tým, aby sa stretávali v jej neprítomnosti. Podľa vyjadrenia matky, ona musí byť presvedčená, že sa na otca maloletého môže spoľahnúť a že si otec maloletého musí získať jej dôveru. Matka však na neformálnom stretnutí sama potvrdila, že otca maloletého do svojej domácnosti volá, ak potrebuje v domácnosti niečo urobiť. Procesný opatrovník maloletého na neformálnom stretnutí považoval návrh otca na striedavú starostlivosť, vzhľadom na vek dieťaťa (6 rokov) a jeho nástup do základnej školy za nie vhodný, avšak vhodné by podľa jeho názoru bolo a rovnako by to bolo aj v záujme maloletého, aby bol rozšírený styk otca s maloletým a určite bez prítomnosti matky.

4. Dňa 19.06.2020 bol tunajšiemu súdu doručený cestou jeho právneho zástupcu návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej upravil styk otca s maloletým, a to tak, že otec by bol oprávnený stretávať sa s maloletým vždy v páry vikend v mesiaci od piatka 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme v mieste bydliska maloletého dieťaťa a na tom istom mieste maloletého matke riadne a včas odovzdá a matke by uložil povinnosť maloletého na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť a maloletého otcovi takto pripraveného odovzdať.

5. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tvrdeniami, že od podania návrhu na zmenu výchovného prostredia u maloletého až doposiaľ pretrváva stav, kedy mu matka odmieta umožniť nerušený styk s maloletým G., pričom problém spočíva v tom, že matka maloletého podmieňuje styk otca s maloletým buď vykonávaním akýchkoľvek prác pre matku alebo zotrvaním pod dohľadom matky, čo je sprevádzané neustálym okrikovaním maloletého, resp. otca, čo má za následok ukončenie pobytu otca v domácnosti matky. Podľa vyjadrenia otca si takúto formu styku (t. j. za prítomnosti matky) nepraje ani maloletý G., ktorý má záujem o hranie sa so svojim otcom avšak bez prítomnosti matky a bez neustáleho okrikovania otca alebo maloletého G.. Matka neumožňuje otcovi vziať maloletého mimo jej domácnosť, a to aj napriek tomu, že otec má záujem vziať maloletého na výlet, do prírody či k rodine otca. Otec je toho názoru, že matka potvrdila pravdivosť jeho tvrdení aj na neformálnom stretnutí, kde uviedla, že maloletého otcovi bez jej dozoru nedá a styk mu tak neumožní, možno aj niekedy v budúcnosti, avšak aj to podmienila tým, že si otec maloletého musí získať jej dôveru. Skutočnosť, že matka svoje slová myslí vážne potvrdzujú aj posledné okolnosti, kedy sa otec 2 x domáhal stretnutia s maloletým G., čo mu síce matka umožnila, avšak stretnutie prebiehalo asi 15 minút, a to za prítomnosti matky a za jej neustáleho rozprávania, čo bolo pre otca neúnosné a podľa jeho vyjadrenia to bolo neúnosné aj pre maloletého syna G.. Otec maloletého uviedol, že aj napriek maximálnemu úsiliu o stretnutie a kontakt so svojím synom, nechcel aby nastala taká situácia, a preto sa to rozhodol riešiť podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko má obavu o to, že v prípade, ak bude tento stav pretrvávať aj naďalej, môže to vážne a natrvalo narušiť vzťah otca s maloletým G..

6. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3P/164/2017 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 3P/164/2017-21 zo dňa 16.01.2018 právoplatným dňa 29.01.2018 súd manželstvo rodičov rozviedol, maloletého na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 100,00 eur mesačne a styk otca s maloletým neupravil. Predmetný rozsudok bol vyhotovený v tzv. skrátenej forme (bez odôvodnenia), nakoľko sa všetci účastníci vzdali práva na podanie odvolania proti rozsudku do zápisnice súdu. Z obsahu spisu možno ohľadom styku otca s maloletým zistiť to, že matka na pojednávaní konanom dňa 16.01.2018

uviedla, že žiadnym spôsobom nemieni brániť styku otca s maloletým, rovnako uviedla aj to, že vzťah otca s maloletým je dobrý a preto je potrebné tento vzťah rozvíjať.

7. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, najmä aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 326 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 330 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. Neodkladné opatrenie predstavuje inštitút neodkladnej procesnej ochrany, ktorým sa bezodkladne upravujú pomery účastníkov konania. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia ako nástroja zabezpečujúceho úpravu pomerov v rozsahu odôvodnenom naliehavou potrebou súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nevykonáva dôkazy a rozhoduje iba na základe skutočností a tvrdení uvedených v návrhu a na základe predložených listinných dôkazov, ktoré by mali hodnoverne osvedčovať stav tvrdený v návrhu. Osvedčenie na rozdiel od dokázania znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní. Postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy právneho vzťahu medzi nimi. Neodkladné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho vydaní, a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, neodkladným opatrením je možné zabrániť jej rozširovaniu.

16. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade

o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejma z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

17. Podľa čl. 41 ods. 4 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

18. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Jedným z prostriedkov zabezpečenia čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorý nežije s dieťaťom v spoločnej domácnosti, na výchove maloletého dieťaťa a udržiavanie citového puta je osobný styk rodiča a maloletého dieťaťa. Právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa starať o dieťa a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje právo dieťa na starostlivosť oboch rodičov. Pokiaľ je dieťa zverené do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, druhému rodičovi by malo byť umožnené stykať sa s dieťaťom v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti o dieťa čo najviac naplnený. Takáto úprava styku dieťaťa s rodičom je spravidla vždy v najlepšom záujme dieťaťa (porovnaj nálezy Ústavného súdu Českej republiky z 15.3.2016, sp. zn. III. ÚS 2298/15). Úprava styku rodiča s dieťaťom pritom predstavuje len rámcový základ stretávania sa dieťaťa s rodičom, ktorý ho nemá vo svojej osobnej starostlivosti, t. j. ide o určitú garanciu styku (obdobne nálezy Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. II ÚS 363/03 z 20.1.2005).

19. Je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov a má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. Právo stretávať sa s dieťaťom zaručuje oprávnenej osobe právo vidieť dieťa, právo na prístup k dieťaťu, právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania, právo výlučne na dieťa počas tohto času pôsobiť a právo na náhradu za čas stretávania, ktorý sa nerealizoval z dôvodov, ktoré nespočívali v osobe oprávneného. Pri úprave styku by mala byť zachovaná proporionalita rozloženia pri rešpektovaní rovnakých práv každého z rodičov a úprava stretávania vždy so zreteľom na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Ak neexistujú vážne dôvody, pre ktoré možno styk rodiča s dieťaťom obmedziť, je povinnosťou súdu upraviť styk tak, aby jeho úprava rešpektovala výkon týchto práv, pretože iba tak môže byť zachovaný najlepší záujem maloletého dieťaťa (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8CoP/188/2018).

20. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Otec sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha úpravy styku s maloletým na čas do právoplatného skončenia vo veci samej, nakoľko sa rodičia maloletého G. na nej t. č. nevedia dohodnúť, resp. je styk otca s maloletým podmienený buď vykonávaním akýchkoľvek prác pre matku alebo zotrvaním pod dohľadom matky.

22. Z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj oboznámením sa s obsahom spisu (návrh vo veci samej, zápisnica z neformálneho stretnutia zo dňa 26.05.2020) a s obsahom pripojeného spisu mal súd v konaní osvedčené, že vzájomné vzťahy rodičov maloletého t. č. nie sú pozitívne, maloletý bol zverený právoplatným rozhodnutím súdu do osobnej starostlivosti matky, otec prispieva na výživu maloletého súdom stanoveným výživným, styk otca s maloletým súdnym rozhodnutím upravený nebol, osobný styk otca s maloletým sa toho času realizuje, avšak jeho realizácia je zo strany matky podmienená buď vykonávaním akýchkoľvek prác pre matku alebo zotrvaním pod dohľadom matky.

23. Za danej situácie súd dospel k záveru, že v záujme ďalšieho priaznivého psychického vývinu maloletého G. nepochybne je dočasná úprava jeho styku s otcom nariadená neodkladným opatrením v rozsahu každého párneho víkendu v čase od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Súd má za to, že takýmto dočasným nastavením času styku otca s maloletým sa bude styk realizovať pravidelne, matka bude mať možnosť maloletého na stretnutia riadne pripraviť, predíde sa vzniku konfliktov medzi rodičmi a maloletému G. bude tak vytvorený pravidelný režim, pričom bude rešpektované jeho právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom. Súd teda vyhovel návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a to tak, že neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým na každý páry týždeň v roku počas víkendu v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že otec si prevezme maloletého v mieste bydliska matky a po skončení realizácie styku maloletého matke v mieste jej bydliska a v stanovenom čase vráti (I. výrok).

24. O trovách konania vo veci nariadenia neodkladného opatrenia súd rozhodne v rozhodnutí, ktorým skončí konanie vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, trojmo. (§ 357 písm. d) CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V zmysle § 332 ods. 1 CSP je výrok tohto neodkladného opatrenia vykonateľný doručením uznesenia všetkým účastníkom konania.